

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile geçilen "Tahakkuk Esaslı Muhasebe" sistemi, kamu idarelerinde sadece bir kayıt tutma işlemi değil, ağır bir mali denetim sürecidir. Birçok muhasebe yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi, "sistem zaten otomatik atıyor" veya "hesaplar bir şekilde tutar" yanılgısıyla hareket etmektedir. Oysa Sayıştay denetçileri; süresinde kapatılmayan avansları, yanlış hesaplanan amortismanları ve emanet hesaplarında unutulmuş paraları doğrudan "Kamu Zararı" (Zimmet) ve "Mali Tabloların Güvenilir Olmaması" bulgusu olarak raporlamakta, faturayı işlemi yapan memura ve müdüre kesmektedir.

Kurumunuz muhasebe süreçlerinde aşağıdaki ölümcül hukuki ve mali tuzaklara düşmediğine emin mi?

1. AVANS VE KREDİLERİN SÜRESİNDE KAPATILMAMASI (ZİMMET TUZAĞI)

- Soru:** Personele yolluk, satın alma veya müteahhide iş avansı olarak verdiğiniz ön ödemeleri; kanunun emrettiği 1 aylık (kredilerde 3 aylık) yasal süre içinde faturalandırıp kapatıyor musunuz? Kapatılmayan avanslar için derhal gecikme faizi işletiyor musunuz?
- Gizli Risk:** Muhasebe yetkililerinin en çok ceza yediği alan ön ödemelerdir. Bir personele verilen avans 1 ay içinde kapatılmazsa, muhasebe yetkilisi bu durumu derhal tespit edip o personelin maaşından kesinti (faiziyle) yapmak zorundadır. Eğer "personel faturayı getirecek, bekleyelim" diyerek süreyi geçirir ve yasal işlemi başlatmazsanız; Sayıştay denetçisi kuruma geldiğinde, o avansın anaparası ve işlemiş tüm gecikme zammı doğrudan Muhasebe Yetkilisine (Mali Hizmetler Müdürüne) zimmet olarak çıkarılır. Kendi cebinizden ödemek zorunda kalırsınız.

2. DÖNEM SONU İŞLEMLERİ VE AMORTİSMAN (YIPRANMA) HATALARI

- Soru:** Yıl sonunda kurumun bilançosunu hazırlarken; binaların, araçların ve demirbaşların faydalı ömürlerini dikkate alarak amortisman (yıpranma payı) hesaplamalarını eksiksiz yapıyor ve duran varlıkları güncel değerleriyle mi gösteriyorsunuz?
- Gizli Risk:** Kamu idarelerinin bilançoları genellikle "şişirilmiş" veya "eksik" varlıklarla doludur. Amortisman ayırmayı unutmak veya hurdaya ayrılmış bir aracı hala bilançoda aktif bir varlık gibi göstermek, kurumun mali tablolarını tamamen yasadışı hale getirir. Sayıştay bu durumu tespit ettiğinde "Mali Tablolar Gerçeği Yansıtmıyor" şeklinde ağır bir bulgu yazar. Bu bulgu, kurumun kredi notunu düşürür, mecliste faaliyet raporunun reddedilmesine neden olur ve idareciler hakkında "Görevi İhmal" soruşturması açılır.

3. TAHAKKUK ESASLI MUHASEBE İHLALİ VE EMANET HESAPLARI

- Soru:** İhale teminatlarını, vergi kesintilerini veya icra ödemelerini "Emanet Hesaplar"da aylarca bekletip, ilgili kurumlara (SGK, Vergi Dairesi) göndermeyi unutuyor musunuz? Gideri, faturanın kesildiği gün mü yoksa paranın ödendiği gün mü muhasebeleştiriyorsunuz?
- Gizli Risk:** Tahakkuk esaslı muhasebede, bir gider veya gelir "nakden ödendiği/tahsil edildiği" an değil, "tahakkuk ettiği (doğduğu)" an kayıtlara alınmalıdır. Faturası gelmiş bir işi "paramız yok" diyerek kayıtlara girmemek bilançoğu sakatlar. Ayrıca, emanet hesaplarında tutulan paralar (örneğin SGK kesintileri) yasal süresinde ilgili kuruma aktarılmazsa, kuruma kesilecek gecikme zamları doğrudan işlemi bekleten muhasebe personeline rücu edilir.

ŞAHSİ İFLASTAN VE ZİMMETTEN KORUNMAK İÇİN BİLGİ YATIRIMI

Eğer yukarıdaki soruların çözüm yollarını ve MYS üzerindeki yevmiye kayıtlarını tereddütsüz bir şekilde bilmiyorsanız, memuriyet güvenceniz ve şahsi malvarlığınız her an devasa bir risk altındadır. Bu krizleri Sayıştay müfettişlerine hesap verirken değil, uzmanlardan öğrenmek zorundasınız.

Kurumunuzun Mali Hizmetler, Muhasebe ve Gerçekleştirme Görevlisi kadrolarının bu keskin prosedürlere kusursuz uyum sağlaması ve şahsi risklerini sıfırlaması için gereken tüm yasal stratejiler, Vizyonder ***Kamuda İleri Düzey Muhasebe Uygulamaları Eğitimi***nde emsal Sayıştay kararları ile uygulamalı olarak öğretilmektedir. Hukuki risklerinizi bitirmek ve kurumunuza özel eğitim planlaması yapmak için Vizyonder mevzuat uzmanlarına hemen ulaşın.

VIZYONDER EĞİTİM DANIŞMANLIK VE TEKNOLOJİ A.Ş.

İSTANBUL	: Meşrutiyet Mahallesi, Kodaman Sokak, Bahar Apartmanı No:6 Daire:7 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
ANTALYA	: Etiler Mah. Evliya Çelebi Cad. No:23 /106 Muratpaşa / Antalya
MERSİS NO	: 0925131571200001
İLETİŞİM	: 0.212 232 2016
GSM	: 0.545 335 2016
Eposta	: bilgi@vizyonder.org.tr
TİCARET SİCİL NO	: 142629
KURUMLAR V.D.:	: 9251315712
Faks:	: 0.850 811 2016
	: 0.545 332 2016